

Från andra sidan sett

Nyhetsbrev nr 1

December 2010

Ungas delaktighet i en hållbar framtid

Projektet Öresundsklassrummet syftar till att bygga et integreret samarbejde mellem Sverige og Danmark i Øresundsregionen om lärande för hållbar udvikling.

Öresundsklassrummet sikrer at undervisningen rör sig fritt rundt i Øresundsregionen, at der etableres kontakter mellem unge, undervisere, professionspraktikere og embedsfolk og at der skabes et reelt samarbejde.

Projektet skal fremme unges kompetencer til at begå sig i fremtidens hållbara samfund, øge den regionale selvforståelse og styrke den sproglige og kulturelle integration.

Projektet delfinansieras av Europeiska regionala utvecklingsfonden genom Interreg IVA Öresund-Kattegat-Skagerrak.

Viktiga datum

15 december i Köpenhamn

Delegationsmöte där två elever från varje klass möts i Nordhavnen för att inspireras och träffa planerare.

15 december i Malmö

Arbetsgruppsmöte med representanter från alla parter i projektet.

I Öresundsklassrummet visar eleverna vägen

Går det att lära sig om hållbar utveckling på en kemilektion i en stadspark? Kommer dagens elever kunna medverka till att skapa ett hållbart samhälle i framtiden? Vad händer egentligen i skolmat-salarna på andra sidan sundet?

Dessa och många andra frågor bearbetas i projektet Öresundsklassrummet. Högstadiel elever på åtta skolor i Köpenhamn, Lund och Malmö samarbetar i två år kring den stora utmaningen att ta fram idéer till en hållbar skola, i en hållbar stadsdel, i en hållbar framtid.

Varje deltagande klass har en vänklass på andra sidan sundet som de tillsammans bildar ett "storteam" med. Storteamen träffas flera gånger under projektets gång och kommunicerar med varandra på en speciell webbplats.

Under hösten har eleverna jobbat med temat grön mobilitet och funderat kring hur vägen till skolan kan bli mer håll-

Elever på Utterslev Skole presenterar sina idéer kring hur vägen till skolan kan bli mer hållbar.

bar. Kanske en cykeltunnel med djungeltema, trampdrivna bussar eller en elgenererande lekplats kan vara något?

I vinter kommer eleverna att sammanställa sina idéer och presentera sina bästa förslag för stadsplanerare i området Nordhavnen i Köpenhamn, en gammal industrihamn som ska bli en hållbar stadsdel. Elevernas idéer ska användas i den verkliga planeringsprocessen.

12 klasser blev til 6 storteams på EduCamp I

I september mødte 300 danske og svenske 7. og 8. klasse elever hinanden for første gang. Det blev en intensiv dag i Nordhavnen, København med kreative samarbejdsøvelser, Mr. Greens og en fælles opgave.

På trods af udfordringer omkring teknik og lokaler, leverede klasserne fine præsentationer af deres venskabsklasser. På scenen var teater, live musik og PowerPoint shows.

Amalie Villesen på EduCamp

Efter præsentationerne dannede venskabsklasserne 6 storteams, som arbejdede sammen resten af dagen. Storteams'ene blev hjulpet på vej af 12 specielt indkaldte Mr. Greens og deres øvelser omkring bæredygtighed og grønne tanker.

En embedsmand fra Teknik- og Miljøforvaltningen, Københavns Kommune, afrundede dagen med at stille eleverne en fælles opgave omkring grön mobilitet i Nordhavnen.

En super god dag i Lund

Av Liljan Bech Thorsteinsson, elev på Vanløse Skole

Hele klassen tog så toget til Lund. Vi blev godt modtaget af alle svenskerne på stationen. Vi blev delt ind i grupper, svenskere og danskere sammen. De svenske elever skulle være guider for os. Vi var turister i Lund, og fik både set Lunds domkirke og Lunds universitet.

Bagefter skulle vi tage bussen hen til Vikingaskolan. Deres skole er meget anderledes end vores! De får gratis mad hver dag, og man må spise, til man er helt fyldt op! Vi blev serveret en super lækker lasagne med salat. Skolen tager endda hensyn til dem, som er vegetarer og gluten – allergikere og laver noget mad specielt til dem. Hele skolen spiser samlet i en stor spisesal. Det synes jeg er virkelig godt!

Da vi skulle ind i deres klasselokale, skulle man tage skoene af, så lærere og elever sad i strømpesokker. Deres klasse er rigtig ren og pæn. Senere skulle vi lege nogle lege, så vi kunne lære hinanden bedre at kende. Det var virkelig sjovt, og en god måde at komme tættere ind på hinanden.

Vi fik også en rundvisning på skolens udendørs areal. Skolen ligger et dejligt sted, godt gemt bag træer. De har nærmest en skov for sig selv!

Storteamet Green Brains besøkte blandt annat Lunds domkyrka under sin träff i Lund.

Vi fik to timer til at gå rundt sammen med svenskerne på Lunds shoppe - gade, og så kl. 17 skulle vi tage med toget hjem.

Det var en sjov dag, og jeg glæder mig allerede til svenskerne kommer, og besøger os i Vanløse d.

15/11.

Vår vänklass

Av Sabina Manga, Marjam Khattab, Dania Rubbi och Dieu, elever på Vikingaskolan

Först åkte vår klass till Köpenhamn från Lund, vi åkte tåg vilket är miljövänlig kollektivtrafik.

När vi kom till Köpenhamn så hämtade vår underbara vänklass upp oss.

"Jag hoppas att vi kan träffa vår älskade vänklass snart igen"

Vi åkte till Örestad och kollade på de nya universitetsbyggnaderna, en parkour-park och miljön i Köpenhamn. Vi åkte även i metrotåg som åkte utan personal, väldigt coolt!

Sedan åkte vi till deras skola, Vanløse Skole, och vi fick se deras byggnad. Vi blev riktigt imponerade när vi såg matsalen! Efter vi åt vår lunch så lekte vi några roliga lekar, som BANG, zipp-zappzupp och evolutionsleken.

Efteråt så åkte vi tåg till Strøget och shoppade loss! Sedan var vi tvungna att säga hejdå vilket var väldigt sorgligt, flera i vår klass grät eftersom de verkligen älskade dagen.

Jag hoppas att vi kan träffa vår älskade vänklass snart igen! Köpenhamn var verkligen en cool stad och hade verkligen coola byggnader!

Tackar för att vi kunde komma!

Kontakt

Projektledare
Åsa Hellström
Miljöförvaltningen
Malmö stad
asa.hellstrom@malmo.se
+46 703 11 14 17

Projektsamordnare
Anja Liebermann
Børne- og Ungdomsforvaltningen
Københavns Kommune
anjali@buf.kk.dk
+45 2630 4359

Projektsekreterare
Linnea Uppsell
Miljöförvaltningen
Malmö stad
linnea.uppsell@malmo.se
+46 40 34 34 24

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska regionala utvecklingsfonden

Interreg IVA
ÖRESUND - KATTEGAT - SKAGERRAK

KØBENHAVNS KOMMUNE
Børne- og Ungdomsforvaltningen

Malmö stad

LUND

LUNDS
UNIVERSITET

MALMÖ HÖGSKOLA

Lärande för lärare

I Öresundsklassrummet träffas de deltagande klassernas lärare i så kallade lärcirkel där de utvecklar nya metoder att använda i undervisningen.

Lärcirkelarna i projektet fungerar som ett forum för utbyte av erfarenheter, idéer och metoder för lärande. Lärarna får stöd i sitt utvecklingsarbete av forskare från Malmö högskola, Roskilde universitet och Lunds universitet.

– Jag är mycket nöjd med vår första lärcirkelträff, den var relevant för min undervisning, säger Thulani Lindberg-Nielsen, lärare på Guldberg Skole i Köpenhamn.

En tanke med lärcirkelarna är att lärarna ska kunna utveckla utbildningsmaterial som kan användas i den egna undervisningen, men också spridas till andra lärare och skolor.

Från andra sidan sett

Nyhetsbrev nr 2

Januari 2011

Fremtidens voksne udvikler skole til fremtidens børn

Av: Kamilla Kjærgaard

Københavns gamle industrihavn Nordhavnen skal omformes til en ny levende bydel. Öresundsklassrummets seks storteams arbejder nu sammen om at undersøge hvordan kommende skoler kan være med til at skabe en bæredygtig bydel.

Det var måske årets koldeste dag da Öresundsklassrummet var på tur i Nordhavnen sammen med BY X i Københavns industrihavn. Det var det første delegationsmøde i Öresundsklassrummets arbejde med dette halvårs fællesopgave: *Howdan kan kommende skoler etableres i Nordhavnen så de bidrager til at skabe en bæredygtig bydel?*

24 elever repræsenterer Öresundsklassrummets 12 klasser når de mødes til en række delegationsmøder i perioden for at arbejde med fællesopgaven. Eleverne bruger deres erfaringer fra arbejdet med bæredygtighed og grøn mobilitet omkring deres egne skoler og lokalmiljøer til at komme med konkrete ideer og

De danske tegnestuer COBE og Sleth viste Öresundsklassrummet rundt i Nordhavnen.

forslag til Nordhavnen.

Det er en unik mulighed for elever og dem som planlægger byen at samarbejde om at udvikle ideer til hvordan man med en ny skole kan skabe et oplevelsesrigt og bæredygtigt undervisningsmiljø i den nye bydel. Københavns Kommune og By & Havn som står for udviklingen af Nordhavnen vil senere på året modtage Öresundsklassrummets ideer og anbefalinger.

Ungas delaktighet i en hållbar framtid

Projektet Öresundsklassrummet syftar till att bygga et integreret samarbejde mellem Sverige og Danmark i Öresundsregionen om lärande för hållbar udvikling.

Öresundsklassrummet sikrer at undervisningen rör sig fritt rundt i Öresundsregionen, at der etableres kontakter mellem unge, undervisere, professionspraktikere og embedsfolk og at der skabes et reelt samarbejde.

Projektet skal fremme unges kompetencer til at begå sig i fremtidens hållbara samfund, øge den regionale selvforståelse og styrke den sproglige og kulturelle integration.

Projektet delfinansieras av Europeiska regionala utvecklingsfonden genom Interreg IVA Öresund-Kattegat-Skagerrak.

Viktiga datum

10 februari: Lärcirkel 1 och 2 träffas i Malmö

Uge 7: Vinterferie i København

Vecka 8: Sportlov i Lund och Malmö

Bomässa om det framtida Norränga i Lund

Text: Linnea Uppsäll, foto: Åsa Hellström

Det hörs ett ivrigt sorl från en strid ström besökare och elever på Vikingaskolans bomässa. Temat för dagen är att presentera förslag på hur det närliggande området Norränga kan se ut i framtiden, förslag som till och med fått uppmärksamhet i TV.

Trygghet, integration, modern kollektivtrafik, odlingslotter och skejtparker nämns i elevernas presentationer.

– Vi vill också ha metro uppe i luften, som i Köpenhamn. Och vi har inspirerats av Monets näckrosdammar, vatten är lugnande, säger Madina Mustamandy.

Idéer för ett hållbart Kirseberg i Malmö

Text: Linnea Uppsäll, foto: Åsa Hellström

På Kirsebergsskolan i Malmö är eleverna i klasserna 7a, b och c igång med att planera hur gatorna kring skolan kan bli bättre och trevligare. Bland idéerna finns solceller på taken, musik i träden och färgglada papperskorgar.

Eleverna på Kirsebergsskolan har gjort plakat om sina förslag.

– Vi vill ha både vindkraftverk och solceller på skolans tak. Då får vi miljövänlig el i skolan och överskottet av el kan användas i de omgivande husen, säger eleverna Jelena Lati-
novic och Estefany Reyes.

Eleverna har tagit fram broschyrer, samlat namnunderskrifter och skrivit insändare för att skapa uppmärksamhet kring sina förslag. Dock hörs vissa tvivel i elevgrupperna om huruvida beslutsfattare kommer att bry sig om att lyssna på ungdomarna.

Men vad lär de sig egentligen?

Av: Linnea Uppsäll

I Öresundsklassrummet får eleverna träffa ungdomar från andra sidan sundet, påverka sin egen lärandeprocess och göra studiebesök på allt ifrån arkitektbyråer till naturskolor. Samtidigt ska de uppfylla läroplanernas förväntningar och lära sig allt som andra elever lär sig.

Kirsebergsskolans rektor Marianne Mårtensson har gjort en undersökning av hur elevernas lärande gått och blev själv överraskad av resultatet. Eleverna lär sig faktakunskaper samtidigt som de utvecklas som personer:

– Jag har sett att eleverna kan omsätta sådant de upptäckte i sin kartläggning i konkreta förslag på förbättringar och att de lär sig om praktisk demokrati.

– De har jobbat på med projektet och lärt sig allt från att ta fram statistik till att bygga modeller, säger Maud Wall, lärare på Kirsebergsskolan.

Dawit Adebo, lärare på Vikingaskolan, menar att resorna över sundet har betydelse:

– Eleverna har tagit intryck av sina resor till Köpenhamn och kommit fram till egna idéer. De är duktiga på att presentera dem eftersom det är deras egna tankar.

Projektgruppen på skolebesøg

Av: Anja Liebermann

I januar måned lagde Åsa, Linnea og Anja vejen forbi Guldberg Skole og Vanløse Skole. De fulgte med i klassernes aktuelle og inspirerende arbejde i Öresundsklassrummet.

På Guldberg Skole var eleverne i fuld gang med at tage hul på tema 2 – grøn teknologi. Klassen har sat fokus på det store madspild, som vi alle kender til. Eleverne arbejder på et forslag med at få placeret specielle madaffaldsspande rundt omkring på skolen, som jævnlige tømmes af et firma, der omsætter affaldet til biogas. Klassen planlægger en større underskriftsindsamling i hele København, for at gøre politikerne opmærksomme på det store problem.

På Vanløse Skole var der også stor aktivitet i det pulserende klasselokale. Vi så elevernes egen videofilm om bæredygtighed og medborgerskab. Vi så plancher og innovative planer for et nyt grønt område ved skolen – en vej der skal lukkes ved skolen. I februar er repræsentanter fra klassen inviteret i Folketingets ungdomsparlament, hvor de skal fremlægge et lovforslag om grønne P-kældre – et lovforslag der blev udvalgt blandt mange forslag fra klasser i hele Danmark.

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska regionala
utvecklingsfonden

Interreg IVA
ÖRESUND - KATTEGAT - SKAGERRAK

KØBENHAVNS KOMMUNE
Børne- og Ungdomsforvaltningen

Malmö stad

LUND

LUNDS
UNIVERSITET

MALMÖ HÖGSKOLA

Kontakt

Projektledare
Åsa Hellström
Miljöförvaltningen
Malmö stad
asa.hellstrom@malmo.se
+46 703 11 14 17

Projektsamordnare
Anja Liebermann
Børne- og Ungdomsforvaltningen
Københavns Kommune
anjali@buf.kk.dk
+45 2630 4359

Projektsekreterare
Linnea Uppsäll
Miljöförvaltningen
Malmö stad
linnea.uppsall@malmo.se
+46 40 34 34 24

Från andra sidan sett

Nyhetsbrev nr 3

Mars 2011

När det snöar så ser det ljusst ut

Av: Per Wickenberg och Lars Persson, mentorer i lärcirklar

I Öresundsklassrummet träffas lärarna i så kallade lärcirklar där de samarbetar med kollegor från andra sidan sundet och forskare från universitet och högskola. Den 8 december 2010 hade vi i Lund den sista lärcirkeln för året i den form som vi arbetade med under hösten.

Vi träffades på Vikingaskolan, lärarna från de tre lundaskolorna och cirkelledarna. Som inledning tog läraren Johan Krantz med oss in i rummen där eleverna arbetade med en utställning om ett nytt bostadsområde som snart ska byggas öster om deras skola, Norränga. Hur kan det nya området göras långsiktigt hållbart? Klassen hade tidigare träffat planerare i Lund och nu var det verkligen full fart. Eleverna målade, ritade, klippte och diskuterade. Modeller stod på borden och färgerna sprakade mot oss i skolrummet. Men hinner de verkligen bli klara, tänkte vi då. Det var ju vernissage redan nästa vecka.

Nästa vecka kom så vernissagedagen, torsdagen den 16 december – med årets och säsongens absolut värsta snöstorm! Det var väldigt tungt och blött att cykla

och gå till vernissagen på Vikingaskolan. Men väl på skolan fanns det redan fullt med folk i salarna. Media hade skrivit och puffat för utställningen. Elever, lärare, skolans rektorer och inbjudna gäster från olika håll, bland annat skolchefen i

Lunds stad, rektorer från andra skolor i kommunen som inte ingår i projektet, stadsarkitekter, föräldrar, utvecklingschefer, m.fl. Vid varje bord stod eleverna vid de nu färdiga modellerna av det nya området och visade hur just den gruppen elever hade tänkt sig att man skulle bygga för en hållbar utveckling.

Fortsättning på nästa sida.

Ungas delaktighet i en hållbar framtid

Projektet Öresundsklassrummet syftar till att bygga et integreret samarbejde mellem Sverige og Danmark i Øresundsregionen om lärande för hållbar udvikling.

Öresundsklassrummet sikrer at undervisningen rör sig fritt rundt i Øresundsregionen, at der etableres kontakter mellem unge, undervisere, professionspraktikere og embedsfolk og at der skabes et reelt samarbejde.

Projektet skal fremme unges kompetencer til at begå sig i fremtidens hållbara samfund, øge den regionale selvforståelse og styrke den sproglige og kulturelle integration.

Projektet delfinansieras av Europeiska regionala utvecklingsfonden genom Interreg IVA Öresund-Kattegat-Skagerrak.

Viktiga datum

30 mars: Öppet hus på Kirsebærskolan i Malmö

6 april: Delegationsmöte 3 i Köpenhamn

13 april: Lärcirkel 1 i Kph

27 april: Lärcirkel 2 i Lund

28 april: EduCamp 2 i Lund

Guldberg Skole foreslår effektiv affaldssortering

Av: elever på Guldberg Skole

Vi har valgt en idé som skal realiseres, først på skolen og så på hele Nørrebro (hvis det kan lade sig gøre).

På skolen: Få tre skraldespande i hvert lokale, en til papir, en til organisk affald og en til diverse. Planen er, at det organiske affald

skal blive til biobrændsel som biler & busser kan køre på.

Vi vil kontakte firmaet som laver organisk affald om til biobrændsel og høre, om det overhovedet kan lade sig gøre, men vi skal først høre om skolen er med på idéen og er villig til at betale for det.

Öresundsklassrummet på nettet

Av: Linnea Uppsäll

På adressen www.oresundsklassrummet.eu kan alle nu følge med i projektet.

Websiden er designet av Simon Tornby fra By X i København. Han har valgt et farverigt og enkelt design.

– Öresundsklassrummet sammenbringer jo en mangfoldighed af personer og idéer i hele Øresundsregionen, og det er forskelligheden i farvevalget med til at afspejle, siger Simon.

Websiden er let at opdatere, da den er direkte linked til projektets blog.

– Her findes ex information til pressen og snart kan man også læse om pædagogiske tips og metoder som lærere kan bruge til inspiration, siger Åsa Hellström, projektleder i Öresundsklassrummet.

När det snöar så ser det ljust ut

(fortsättning från sida 1)

Gästerna frågade och pekade på modellerna medan ungdomarna presenterade hur de tänkt och planerat just sitt område med olika slags transporter – spårvagnar, linbanor, cykelbanor, gångstråk, bilvägar – skolor, bostäder av olika typer, grönområden, vattenytor, affärer. Sedan pulsade vi tillbaka till våra arbeten igen, nöjda och smått överraskade av den stora sakkunskap och det engagemang som vi hört och sett hos ungdomarna.

Vad kan vi lära oss av detta korta nedslag i skolans verklighet efter en knapp termin med Interreg-projektet Öresundsklassrummet i åtta skolor i Malmö, Köpenhamn och Lund.

”Lärarnas engagemang i skolans ungdomar är helt avgörande för att lyckas i lärandet.”

Lärarnas förtroende för och engagemang i skolans ungdomar är – som vi redan vet från erfarenhet och forskning – helt avgörande för att lyckas i lärandet. Dessa unga har och utvecklar kompetenser och kunskap som blommar ut fullt ut om förväntningar på de unga uttrycks tydligt av pedagogerna. En viss portion tålmod och pedagogiskt mod behövs också. Som alltid...

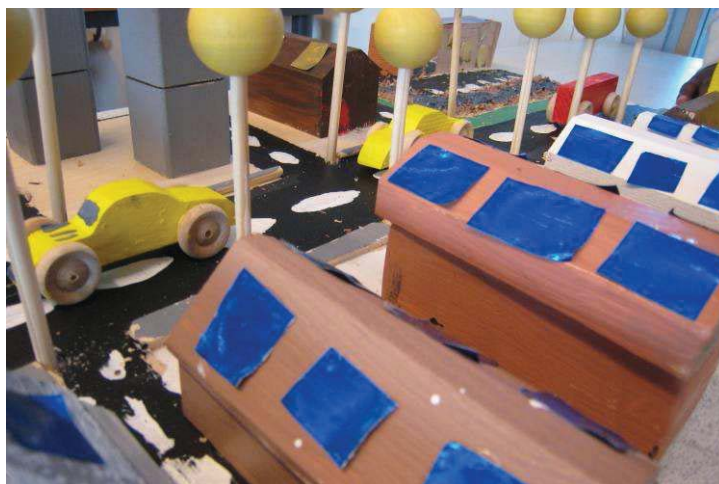
Nya utmaningar med grön teknologi

Av: Linnea Uppsäll

I Öresundsklassrummets första termin, hösten 2010, låg fokus främst på grön mobilitet. Nu börjar det nya temat om grön teknologi göra sitt intåg på skolorna.

– Vi planerar att utgå ifrån uppfinningar i undervisningen, säger Ulf Skelander, lärare på Killebäckskolan i Södra Sandby utanför Lund.

– Det finns många problem med dagens teknologi. Med gröna lösningar kan många av dem undvikas, säger Ulf.

Även Kirsebergsskolan har jobbat med gröna lösningar, där vill eleverna se fler solceller.

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska regionala
utvecklingsfonden

Interreg IVA
ÖRESUND – KATTEGAT – SKAGERAK

KØBENHAVNS KOMMUNE
Børne- og Ungdomsforvaltningen

Malmö stad

LUND

LUNDS
UNIVERSITET

MALMÖ HÖGSKOLA

Kontakt

Projektledare
Åsa Hellström
Miljöförvaltningen
Malmö stad
asa.hellstrom@malmo.se
+46 703 11 14 17

Projektsamordnare
Anja Liebermann
Børne- og Ungdomsforvaltningen
Københavns Kommune
anjali@buf.kk.dk
+45 2630 4359

Projektsekreterare
Linnea Uppsäll
Miljöförvaltningen
Malmö stad
linnea.upsall@malmo.se
+46 40 34 34 24

Från andra sidan sett

Nyhetsbrev nr 4

Juni 2011

Öresundsklassrummet samlet igen i Lund på Educamp 2

Af Liljan, Rikke, Helle og Ayesha fra Vanløse Skole

28. april, var der Educamp 2 i Lund, hvor vi alle skulle møde hinanden igen. Vi mødtes kl. 09.45 på Sankt Hans bakkerne.

Dagen startede godt ud med, at vi alle fik en god bolle og noget juice. Vi fik snakket, grinet og hygget, på trods af, at vi ikke hundrede procent forstår hinanden.

Derefter blev vi inddelt i nogle grupper. Svenskere med danskere og danskere med svenskere. I alt 12 grupper med forskellige aktiviteter. I nogle gruppe skulle man lave nogle forskellige samarbejdslege, snakke om klima-problematikken, nogle lavede instrumenter af affald, andre fik til opgave at tage en masse billeder af dagen, og så skrive en artikel om Educampen, og så ville det komme på Lunds hjemmeside.

Efter en lækker frokost, fik vi noget tid til at være sammen med vores venskabsklasse Vikingaskolan. Vi spillede rundbold, fodbold og fik nydt det skønne vejr.

Som afslutning kom et band, og spillede nogle fede numre for os alle sammen. Vi sad på græsset med lækre friske frugter og venner at snakke med.

Efterfølgende gik vi alle hver til sit, og vi tog med toget hjem.

Fotos: Peter Frenneson

Ungas delaktighet i en hållbar framtid

Projektet Öresundsklassrummet syftar till att bygga et integreret samarbejde mellem Sverige og Danmark i Öresundsregionen om lärande for hållbar udvikling.

Öresundsklassrummet sikrer at undervisningen rör sig fritt rundt i Öresundsregionen, at der etableres kontakter mellem unge, undervisere, professionspraktikere og embedsfolk og at der skabes et reelt samarbejde.

Projektet skal fremme unges kompetencer til at begå sig i fremtidens hållbara samfund, øge den regionale selvforståelse og styrke den sproglige og kulturelle integration.

Projektet delfinansieras av Europeiska regionala utvecklingsfonden genom Interreg IVA Öresund-Kattegat-Skagerrak.

Viktiga datum

17 augusti arbetsgruppsmöte

23 augusti lärcirkel 3

31 augusti lärcirkel 1

8 september Educamp 3

Föräldrar tar del av Öresundsklassrummet

Av: Linnea Uppsäll

- Det är spännande att se vad eleverna har jobbat med i projektet. Daniel har berättat lite, men det är annorlunda att se det i verkligheten, säger Farahnaz Chogan, mamma till Daniel i årskurs 7 på Kirsebergsskolan.

Farahnaz har just hört elever berätta om Öresundsklassrummet och hur samarbetet går med

den danska vänklassen. Hon har fått se bildspel från förra terminens arbete och en utställning av de uppfinningar eleverna har skapat inom temat grön teknologi.

- Det är bra att de tänker på framtidens uppfinningar. Det märks att det är ett samarbete mellan Danmark och Sverige, säger Farahnaz Chogan.

Naturværkstedet Kløvermarken

Av: Rasmus Fredriksson och Mimoza Rama

Ekohuset på Naturværkstedet Kløvermarken är byggt med miljövänlig teknik och har bland annat grönt tak.

I Öresundsklassrummets kommuner, Lund, Malmö och Köpenhamn, finns en mängd spännande platser där skolklasser kan göra studiebesök. En sådan plats är Naturværkstedet Kløvermarken i Köpenhamn.

Naturværkstaderna är en stor oas mitt i centrala Köpenhamn. Där finns en liten sjö där elever kan leta småkryp, en labyrint av tujabuskar, en liten lägerplats för övernattnings och mycket mer. Verksamheten kretsar kring ekohuset som har solceller och ett eget vindkraftverk.

Pedagogerna på plats kan anpassa programmet efter besökarna. Det finns till exempel möjlighet att lära sig om stadsnära odling, ekologiskt och energisnålt byggande och hantverk.

Kulturforskelle og ligheder - myter og virkelighed

Af Anja Liebermann

Selvom vi bor så tæt på hinanden, kan det alligevel være svært at forstå hinandes sprog og kultur på tværs af Sundet. Også efter et års arbejde i Öresundsklassrummet. Det talte vi om på det fælles lærerseminar den 25. maj i København.

Om eftermiddagen fik vi besøg af Claes Fyrstenberg som er journalist på Sydsvenskan, men udstationeret i København. Med en humoristisk vinkel på integrationen i Öresundsregionen og ud fra egne erfaringer, aflivede han og bekræftede myter om hvordan vi danskere og svenskere opfører os - hver for sig og overfor hinanden.

”Selvom vi bor så tæt på hinanden, kan det alligevel være svært at forstå hinandens sprog og kultur”

”Den danske ironi kan være svært at forstå for svenskere og svenskernes ”fika” eller kaffe-pauser er hellige”. Der var mange meninger og grin fra lærerne, der så tilbage på det første års samarbejde og udfordringer i projektet.

Efter mødet modtog alle lærere bøgerne ”Cultureshock Denmark” og ”Cultureshock Sweden”. Så nu er der mulighed for, i sommerferien, at blive klogere på naboerne på den anden side af Sundet.

Killebäckskolan designar

Av: Åsa Hellström

En tävling med pris för bästa effekt och ett pris för bästa design står på schemat idag. Det ska byggas och förstås hur vindkraftverk fungerar.

Moment och uttryck som effekt, motstånd, löda, räkning, ström och spänning införs. Margareta Sjödin, lärare på Killebäcksskolan, entusiasmerar eleverna i 7B. Energin stiger till toppnivåer då Margareta plockar fram motorerna, ritningarna, byggmaterial och solceller som ska användas till att se om motorn fungerar. Några måttangivelser får eleverna av Margareta och sen sätter de igång med att planera, rita och bygga.

Ulf Skelander, å andra sidan, tar i sin undervisning upp och samtalar om den samhälleliga sidan av energi såsom energianvändning, energislag, energins roll i samhället och resursanvändning i hemmet.

Undervisningen med vindkraftverk ska pågå i flera veckor och till slut kommer det att koras en vinnare, eller två. Kanske ser vi dessa elever med sina vindkraftverk i nästa nyhetsbrev?

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska regionala utvecklingsfonden

Interreg IVA
ÖRESUND - KATTEGÅT - SKAGERRIK

KØBENHAVNS KOMMUNE
Børne- og Ungdomsforvaltningen

Malmö stad

LUND

LUNDS
UNIVERSITET

MALMÖ HÖGSKOLA

Kontakt

Projektledare
Åsa Hellström
Miljöförvaltningen
Malmö stad
asa.hellstrom@malmo.se
+46 703 11 14 17

Projektsamordnare
Anja Liebermann
Børne- og Ungdomsforvaltningen
Københavns Kommune
anjali@buf.kk.dk
+45 2630 4359

Projektsekreterare
Linnea Uppsell
Miljöförvaltningen
Malmö stad
linnea.uppsell@malmo.se
+46 40 34 34 24

Från andra sidan sett

Nyhetsbrev nr 5

September 2011

Springande över gräsmattan...

Af: Per Wickenberg, Lunds Universitet

- Hej!!! ropade några ungdomar från vänklasserna Vanløse skole och Vikingaskolan springande mot varandra över gräsmattan i Beijers park i Kirsebergs stadsdel i Malmö vid tiotiden.

Edu-Camp 3 skulle snart börja vid scenvagnen med bullar och dricka. Pinnar som var nedstuckna i gräset mötte de 280 deltagarna i Öresundsklassrummet med braskande svarta löpsedlar som: Slumpens hjältar hittade barn i översvämmat hus; Nu är de sista småfågarna borta; Kackerlackor invaderar Möllenvången; Aggressivt råttvirus drabbar Malmö.

Temat för heldagen i Beijers park var ett fräckt klimatscenario som utspelade sig år 2030 – "Klimakrise: Öresund under vand", när allvarliga översvämningar drabbat trakten runt København, Malmö och Lund. Hela dagen arbetade ungdomarna med sina lärare med temat vid olika stationer runt om i det gröna Beijers park och med välfunnet serietecknande i Ekocentrum.

Elever fra Vikingaskolans 9.klasse i Lund og Vanløse Skoles 9D fra København på EduCamp i Beijers Park i Malmö. Foto: Peter Mulvany

Där arbetade ungdomar tillsammans om en seriestrip om klima-frågor.

Syfte och foremål med Öresundsklassrummet är ju bland annat: "Öka ungas förståelse för regionen"; "Stärka språklig och kulturell integration, främst bland elever"; och "Integrerat samarbete mellan Sverige och Danmark om lärande för hållbar utveckling". Under EduCamp3 i Beijers park togs säkert en del nya små steg i den riktningen.

Ungas delaktighet i en hållbar framtid

Projektet Öresundsklassrummet syftar till att bygga et integreret samarbejde mellem Sverige og Danmark i Øresundsregionen om lærande for hållbar udvikling.

Öresundsklassrummet sikrer at undervisningen rör sig fritt rundt i Øresundsregionen, at der etableres kontakter mellem unge, undervisere, professionspraktikere og embedsfolk og at der skabes et reelt samarbejde.

Projektet skal fremme unges kompetencer til at begå sig i fremtidens hållbara samfund, øge den regionale selvforståelse og styrke den sproglige og kulturelle integration.

Projektet delfinansieras av Europeiska regionala utvecklingsfonden genom Interreg IVA Öresund-Kattegat-Skagerrak.

Vigtige datoer

20. september Mentormøde

28. september Mellemkonference

4. oktober Læringscirkel 1

12. oktober Læringscirkel 2 og 3

Öresundsklassrummet ind i andet år

Af: Peter Mulvany

Öresundsklassrummet er i det nye skoleår (lärår) gået ind projektets andet af i alt tre år. I dette skoleår er fokus på globale klimaproblemer og demokratisk inddragelse i løsningsprocessen med fokus på energi, natur og mad . I år vil Öresundsklassrummet gøre alle elever til klimaambassadører, der støtter klimamålene i København, Lund og Malmö.

På EduCamp 3 den 8. september i Malmö tegnede eleverne deres klimaløsninger for et bæredygtigt samfund. Her et bidrag fra Sara Andersson 8B, Kirsebergsskolan og Emma Ødum Liebgen 8B, Utterslev Skole, der viser, at vandhanevand (kranvatten) er mere miljøvenligt end flaskevand, der transporteres med lastbil.

Vild med vind

Av: 8b Killebäckskolan

Klass 7b har under vårterminen 2011 arbetat med energiproduktion och haft en tävling, där det gällde att bygga ett så effektivt vindkraftverk som möjligt. Dessutom fanns en klass för snyggast design. Vinnarna hette Ida Borg och Gustav Lundgren, och de vann 200g choklad för sitt effektiva vindkraftverk. Vinnaren i designtävlingen hette Alice Gredelby och Jenny

Det effektivaste vindkraftverket är vänster. Designvinnaren är till höger

Andersson Wärnerup där vann för sitt snygga vindkraftverk, även de fick 200g choklad.

För att avgöra vilket vindkraftverk som var bäst mätte vi den genererade spänningen och strömmen med hjälp av en multimeter. Därefter beräknade vi effekten genom att multiplicera spänningen med strömmen.

Det vinnande vindkraftverket hade en effekt som var 4 ggr bättre än den näst bästa, och där hemligheten låg i de skålformade relativt små PVC-vingarna.

Guldberg Skole sorterer og sparer

Af: 8. U Guldberg Skole

Vores ledelse på skolen har sagt ja til at klassen må indføre sorteringen på skolen! Vi skal starte med at sortere på vores afdeling og dernæst hos de små. Skraldespandene skal vi markere, således at det er tydeligt hvilket type affald, skal i de forskellige spande. Hele skolen skal undervises af vores klasse i, hvordan man sorterer affaldet. Vi laver en vejledning, som skal lamineres og hænges i alle klasser så man altid kan se, hvordan man skal gøre.

*Man skal være
tålmodig, hvis
man vil ændre
på verden*

Vi har valgt Københavns Ejendomme til at indsamle affaldet. De kan tage vores organiske engangsservice med, da deres anlæg ikke er så fintfølede. Derudover er princippet bag deres takster for affaldsordningen, at det skal kunne betale

sig at sortere affald. Det skal ikke være prisen, som afholder folk fra at sortere affald. Dagrenovationen betales pr kilo. Når vi som skole sorterer i vores affald, sparer vi nogle penge og den samlede pris bliver ikke meget mere end hidtil.

Det er vores intention, at tage rundt på andre skoler og opfordre dem til at gøre det samme. Projektet har været lang tid undervejs, men vi har lært, at man skal være tålmodig, hvis man vil ændre på verden.

Många kulturer över sundet

Av: Harriet Axelsson och Helen Hasslöff, Malmö Högskola

Redan vid det första elevmötet i Köpenhamn hösten 2010 framgick det att språket är en svårighet. Eleverna förstår inte danska resp. svenska.

I svårigheterna med att förstå varandra hittade eleverna andra sätt att kommunicera. Vid kommande vänklassmöten kunde lärarna se att elever som kom från samma land eller med samma modersmål hittade varandra och började prata. Andra elever började prata engelska med varandra för att förenkla kommunikationen. Här ser vi att två mål krokar med varandra. Är det viktigt att lära sig kommunicera på danska/svenska eller att kommunicera och öka förståelsen mellan elever oberoende av vilket språk man väljer att använda.

Efter halva projekttiden har lärcirklarna diskuterat om det är viktigt att prata danska resp. svenska eller är det OK att prata engelska eller något gemensamt modersmål? Här har lärarna olika åsikter och lärcirklarna diskuterar detta fortlöpande. En annan fråga att ta upp framöver är vilka kulturer som ska integreras i enlighet med projektets syfte? Över sundet finns många fler kulturer än den danska och den svenska.

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska regionala
utvecklingsfonden

Interreg IVA
ÖRESUND - KATTEGÅT - SKAGERRAK

LUND

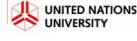
KØBENHAVNS KOMMUNE

Malmö stad

REGIONAL CENTRE OF EXPERTISE
ON EDUCATION FOR
SUSTAINABLE DEVELOPMENT
ACKNOWLEDGED BY

UNITED NATIONS
UNIVERSITY

LUNDS
UNIVERSITET

MALMÖ HÖGSKOLA

Kontakt

Projektledare
Åsa Hellström
Miljöförvaltningen
Malmö stad
asa.hellstrom@malmo.se
+46 703 11 14 17

Projektsamordnare
Anja Liebermann
Børne- og
Ungdomsforvaltningen
Københavns Kommune
anjali@buf.kk.dk
+45 2630 4359

Öresundsklassrummet online
www.oresundsklassrummet
.eu

www.youtube.com/user/
oresundsklassrummet

Från andra sidan sett

Nyhetsbrev nr 6

November 2011

Elever er klimafilmstars

Af Peter Mulvany

Öresundsklassrummets elever er blevet stjerner på videofilm. I løbet af efteråret (hösten) har de to venskabskasser, Vanløse- og Vikingaskolan lavet film, hvor eleverne præsenterer sig selv.

”Filmen virker godt, fordi den er ung-til-ung formidling hvor eleverne nu kender hinanden meget bedre. Den er et middel til at komme videre i projektet,” siger Erik Insula, der er lærer for på Vanløse Skole.

En filmmand har lavet en film om Guldberg Skoles affaldsprojekt.

”Det fede ved filmen er, at det har givet masser af respons. Eleverne synes, det giver motivation og gør, at de mange måneders arbejde har været det hele værd,” siger Thulani Lindberg, der er lærer for 8U på Guldberg Skole.

Han ser filmen som en del af det pædagogiske arbejde, hvor eleverne udvikler deres refleksionskompetence, når de skal tænke over, hvad de vil udtrykke.

Vanløse Skoles film er på youtu.be/xq8yN8422RE. De andre film er på vimeo.com/30021659 og youtu.be/s-5fXE5kocM.

Mentor i Öresundsklassrummet og lektor ved UCC, Søren Cruys-Bagger fortæller, at videofilm er et stærkt medie, der påvirker modtagerne meget. Klasserne bør være bevidst (medvetna) om, hvad de vil fortælle (berätta) med deres film.

”Hvis det skal bruges i læringsmæssige sammenhænge kan det være interessant at være kritisk didaktisk til, hvordan man bruger filmen og til hvad,” siger han.

Ungas delaktighed i en hållbar framtid

Projektet Öresundsklassrummet syftar till att bygga et integreret samarbejde mellem Sverige og Danmark i Øresundsregionen om lärande for hållbar udvikling.

Öresundsklassrummet sikrer at undervisningen rör sig fritt rundt i Øresundsregionen, at der etableres kontakter mellem unge, undervisere, professionspraktikere og embedsfolk og at der skabes et reelt samarbejde.

Projektet skal fremme unges kompetencer til at begå sig i fremtidens hållbara samfund, øge den regionale selvforståelse og styrke den sproglige og kulturelle integration.

Projektet delfinansieras av Europeiska regionala utvecklingsfonden genom Interreg IVA Öresund-Kattegat-Skagerrak.

Viktiga datum

- 16. november Lärccirkel 3
- 16. november Mentorsträff
- 17. november Lärccirkel 1
- 23. november Arbetsgruppmöte
- 29. november Lärccirkel 2
- 7. december Utvecklingssem.

EduCamp-tegninger fra Beijers Park på Kirsebergsbibliotek

Af: Peter Mulvany. Foto: Helena Persson

De mange tegninger fra Öresundsklassrummets EduCamp i Beijers Park er kommet på udstilling på Kirsebergsbiblioteket i Malmö, hvor de hænger indtil starten af november. På tegningerne viser eleverne, hvordan man kan forbedre livet i en klimapladet fremtid.

”Der har varit många barn, som har stannet og tittat väldigt ingående på teckningarna, for teckningarna är båda roliga og tänkvärda,” siger Charlotte Högström, der er bibliotekar på Kirsebergsbiblioteket.

Höga krav på mat

Text och foto: Philip Vass Andersson, Ludwig Sörensson, Jakob Rundgren och Kevin Magnusson Björk, Kirsebergsskolan

Maten har alltid varit en aktuell fråga inom skolan. Det finns höga krav angående miljön, näringsämnen, hygien och, framför allt, smaken. På Kirsebergsskolan är det mycket närodlat i maten och att det återvinns mycket när det gäller burkar och lådor, och maten återvinns som biobränsle. Maten lagas för det mesta på plats,

På lunchen blir det väldigt bullrigt och högljutt.

förutom vissa soppor, grytor och gratänger. Vi tycker att det verkar som en lovande miljö och bra transportval, men ibland kan maten vara lite sisådär. Vi får citroner vill varje måltid, så näring och hälsa är det inget problem med.

En anonym kompis som vi talat med tycker att när det gäller återvinningen skulle det bli bättre om maten gick till fattiga länder istället för biobränsle. Alla tycker kanske inte som vi, men vår sammanfattning är att miljötänkandet är top-notch, näringsämnena är utomordentliga och personalen är vänlig.

Vanløse mod regn

Af: Peter Mulvany

De kæmpestore regnvejrdsdage denne sommer i København sætter Vanløse-bydelen i gang med at finde løsninger, der beskytter (skyddar) mod oversvømmelser. Et stort antal husejere (husägare) har fået fyldt deres kældere af regnvand, der er steget op gennem kloakker eller strømmet ind fra gaden. Både jernbane (jærnvæg) og flere gader i Vanløse har været dækket af vand (tæckt av vatten) op til en meters højde og har spærret for al kørende trafik i flere dage. Øresundsklassrummets 9. klasse på Vanløse Skole vil studere skybrud i en klimasammenhæng.

Vanløse Skole vil
studere skybrud i
en
klimasammenhæng

”Vi håber at have et regnvandsmøde på skolen inden jul, hvor vi gerne vil have politikere og eksperter til at fortælle, hvordan man kan slippe for oversvømmelser,” siger Erik Insula, der er lærer på Vanløse Skole.

Her vil klassen spørge eksperter, så eleverne selv får viden om håndtering af skybrud.

Vanløseskolens Øresundsklasse har ikke tid til selv at bygge regnvandsløsninger, men vil i stedet videreformidle deres resultater til andre.

”Vi skal ud med det, vi har lært,” siger Erik Insula.

Kirsebergnöje i Tivoli

Av: Oscar Persson & Fredrik Jansson, Kirsebergsskolan

Svenskarna från Kirsebergsskolan och danskarna från Utterslevskole träffades på Tivoli i Danmark. De delades in i grupper och fick som oppgift att kolla hur meget energi som gick åt per åktur på vissa karuseller som fanns på Tivoli. Alla ville väldigt gärna åka karuseller på Tivoli och träffa sina danska kompisar igen. De delades in i grupper som bestod av två danskar och två svenskar.

Alla ville åka karusellerna, spela de roliga spelen och koka en utsökt lunch. Karusellerna var det nästan alla tyckte mest om, särskilt tyckte vi om Flygplanet och Demonen. Tyvärr var det väldigt långa köer till dessa. Vi frågade vår kompis Emil om hur det var på Tivoli, svaret blev att det var fresch. Vi kan inget annat än att hålla med.

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska regionala
utvecklingsfonden

Interreg IVA
ØRESUND - KATTEGAT - SKAGERRAK

LUND

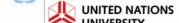
KØBENHAVNS KOMMUNE

Malmö stad

REGIONAL CENTRE OF EXPERTISE
ON EDUCATION FOR
SUSTAINABLE DEVELOPMENT
ACKNOWLEDGED BY

UNITED NATIONS
UNIVERSITY

LUNDS
UNIVERSITET

MALMÖ HÖGSKOLA

Kontakt

Projektledare
Åsa Hellström
Miljöförvaltningen
Malmö stad
asa.hellstrom@malmo.se
+46 703 11 14 17

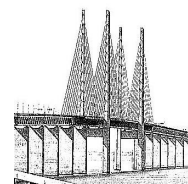
Projektsamordnare
Anja Liebermann
Børne- og
Ungdomsforvaltningen
Københavns Kommune
anjali@buf.kk.dk
+45 2630 4359

Øresundsklassrummet online
www.oresundsklassrummet
.eu

www.youtube.com/user/
oresundsklassrummet

Från andra sidan sett

Nyhetsbrev nr 7

1. december 2011

Mere än bare miljø

Af Sara Lindberg och Ellen Hvidsson, 8B, Svaleboskolan og Xhenete Rusiti, Isabella Johnson, Besmir Osmani og Yasin Bag. 8U, Husum Skole.

Et projekt der både er dansk og svensk kan være en udfordring, men det kan også være spændende og lærerigt.

I vores venskabsskolesamarbejde samarbejder vi meget godt, og vi har lært hinanden rigtig godt at kende. Udover at vi en gang i mellem møder hinanden i forbindelse med projektet fx ved Edu-Camps og venskabsskolebesøg, håller även flera av oss kontakten med vänklassen, främst genom olika internetforum tex. Facebook. Öresundsklassrummet har lärt oss mycket om flera olika ämnen, en helt ny livsstil.

Når vi mødes, så taler vi sammen om mange forskellige ting udover de emner, som vi arbejder med i projektet. Vi taler om os selv, og det har været interessant at få indblik i, hvordan svenske unge er – vi ligner hinanden ganske meget, selvom vi ikke er fra samme land.

En anden kultur

Vi har fået en masse rigtig gode oplevelser fx via alle de ture, vi har været på med vores venskabsskole, som alle har været rigtig hyggelige. Vi har även fått se och lära känna en annan typ av kul-

Danske og svenske unge ligner hinanden meget på trods af sprog – og kulturforskelle.

tur, specielt när vi som svenskar är i Danmark. Trots att vi bor så nära varandra (1 timme och 12 minuter), så skiljer sig länderna åt. Främsta skillnaden är att vi pratar olika språk. Men vi förstår (oftast) varandra bra och *Google translate* har hjälpt till.

Det är mycket lärorikt, och vi har kunnat jämföra olika ord. *Frukost* på svenska är maten man äter på morgonen, i Danmark heter det *morgenmad* och *frokost* på danska betyder *lunch* på svenska. Detta har vi skrattat gott åt.

Ungas delaktighet i en hållbar framtid

Projektet Öresundsklassrummet syftar till att bygga et integreret samarbejde mellem Sverige og Danmark i Øresundsregionen om lærande for hållbar udvikling.

Öresundsklassrummet sikrer at undervisningen rör sig fritt rundt i Øresundsregionen, at der etableres kontakter mellem unge, undervisere, professionspraktikere og embedsfolk og at der skabes et reelt samarbejde.

Projektet skal fremme unges kompetencer til at begå sig i fremtidens hållbara samfund, øge den regionale selvforståelse og styrke den sproglige og kulturelle integration.

Projektet delfinansieras av Europeiska regionala utvecklingsfonden genom Interreg IVA Öresund-Kattegat-Skagerrak.

Viktiga datum

7 december i Lund

Idé- och utvecklingsseminarium för lärare, mentorer och projektgrupp

2 februari i Köpenhamn

Gemensam lärcirkelcirkelträff för alla tre lärcirkelarna

Hvad fremtiden byder på

Af Sara Lindberg och Ellen Hvidsson, 8B, Svaleboskolan og Xhenete Rusiti, Isabella Johnson, Besmir Osmani og Yasin Bag. 8U, Husum Skole.

Det kommende års arbejde kommer til at handle om demokrati og klima. Vi skal i dette projekt forklare hinanden om de politiske systemer i Sverige og Danmark. Tanken er, at vi skal kommunikere via .ning-siden. Det glæder vi os til, da vi tror, at det bliver en god måde at være i løbende kontakt på. Endnu er vi ikke nået så langt, men Öresundsklassrummet fylder i vores hverdag. Venskaber knyttes, og det vi oplever og lærer er noget, vi vil kunne bruge. Vi tror på hinanden og tror på, at vi i fællesskab kan være med til at gøre en forskel. Både for klimaet men også for hinanden.

Videndeling skal give mening

Af Peter Mulvany

Lærerne skal have en merværdi (merværdi), hvis de skal få lyst til at dele deres viden om Öresundsklassrummet med andre lærere og skoler udenfor projektet. I deres daglige arbejde er lærerne engageret i deres egne arbejdsopgaver. Så kræver det noget ekstra, hvis

Videndeling skal være uformel, forklarer Marie Brobeck fra RUC.

de skal bruge kræfter på at videndele med andre. Det vurderer Marie Brobeck fra Roskilde Universitet, der har været leder af et projekt for udveksling (utbytte) af studerende og undervisere mellem Roskilde Universitet og Malmö Högskola.

Hun opfordrer lærerne til at gå ind i uformelle netværk med andre lærere udenfor projekter og tale om deres Öresundserfaringer.

”Vidensudveksling skal være konkret og kunne bruges til noget. I et netværk får man selv noget igen,” siger Marie Brobeck.

Hvad laver lærerne?

Af Søren Cruys-Bagger, UCC, University College Capital

Hvad laver lærerne i deres læringscirkel? Svaret er enkelt, men komplekst: Læringscirkler skaber didaktisk refleksion over de to klassers virksomhed i Öresundsklassrummet. De er et etableret ’rum’ for refleksion over centrale aktiviteter mellem lærerne, klasser og skoler. Læringscirklen tilbyder god tid og plads til at arbejde med lærernes egen praktik. Det betyder, at de grundigt bliver ’klogere’ på hvad det er for læringsprocesser, der sker.

Skoleudvikling

Klassernes undervisning i bæredygtig udvikling kræver en bredere erkendelse hos eleverne end snæver faglig tilegnelse af viden i natur- og teknikfag. Det er noget af det som lærerne arbejder med at få etableret. Det kræver en bred tilgang hos lærerne, hvor mange tilgange til undervisning og relationsskabelse mellem elever bliver taget i brug. Lærernes forandring og udvikling af deres egen undervisning og deres egne aktiviteter sammen med eleverne er et væsentligt bidrag til skoleudviklingen på de to skoler og mellem de to skoler. Lærerne diskuterer hvad deres resultater betyder for udvikling af deres egen undervisning.

Læringscirkler
skaber didaktisk
refleksion

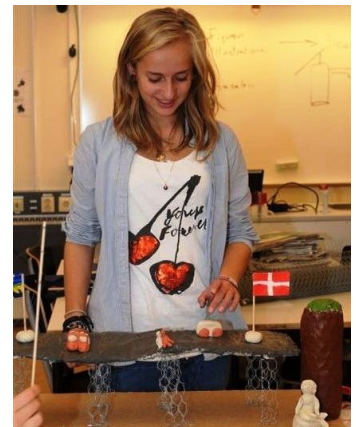
Energi = Klimat?

Af Sara Lindberg och Ellen Hvidsson, 8B, Svaleboskolan og Xhenete Rusiti, Isabella Johnson, Besmir Osmani og Yasin Bag. 8U, Husum Skole.

Sedan hösten 2010 har vi haft ett samarbete med varandra, där vi har fått lära oss mycket om miljö och hur vi påverkar jorden. Förra året jobbade vi i grupper.

I t ex bostadsgruppen lärde vi oss om självförsörjning och olika typer av miljövänlig isolering, och i matgruppen läste vi främst om hur man framställer ekologiska och närodslade råvaror, t ex mjölk och potatis. Även energidelen lärde vi oss mycket om. I Danmark får man primært energi fra vindmøller og kulkraftværker, mens man i Sverige får energi fra atomkraft og vandenergi.

Vi har alla blivit mycket mer uppmärksamma på hur vårt beteende påverkar miljön, att alla våra vardagsval så som vilken typ av t-shirt vi ska köpa, har konsekvenser för hur jorden mår. Många av oss har börjat tänka till, och ändrat oss lite, för att bidra till en bättre miljö!

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska regionala
utvecklingsfonden

Interreg IVA
ÖRESUND - KATTEGÅT - SKAGERRÅK

LUND

KØBENHAVNS KOMMUNE

Malmö stad

REGIONAL CENTRE OF EXPERTISE
ON EDUCATION FOR
SUSTAINABLE DEVELOPMENT
ACKNOWLEDGED BY
UNITED NATIONS
UNIVERSITY

LUNDS
UNIVERSITET

MALMÖ HÖGSKOLA

Kontakt

Projektledare
Åsa Hellström
Miljöförvaltningen
Malmö stad
asa.hellstrom@malmo.se
+46 703 11 14 17

Projektsamordnare
Anja Liebermann
Børne- og
Ungdomsforvaltningen
København Kommune
anjali@buf.kk.dk
+45 2630 4359

Öresundsklassrummet online
www.oresundsklassrummet.eu

www.youtube.com/user/
oresundsklassrummet

Från andra sidan sett

Nyhetsbrev nr 8

14. december 2011

Nu är det jullov i Öresund

Af Peter Mulvany, Öresundsklassrummet

Husum Skoles 8U ønsker alle elever i Öresundsklassrummet en rigtig god jul og et godt nytår. Yasin og Besmir er de to drenge forrest og længst til venstre.

Fokus skifter når Öresundsklassrummet tar jullov (juleferie). Borta är skolböcker och diskussioner om framtidens hållbara samhälle (bæredygtige samfund). På jullet är det dags att vara tillsammans med familjen.

”Det er hyggeligt (trevligt) at holde jul med dem. Det er jo min familie,” säger Sofie Tilia Loiborg från Guldborg Skole, och önskar alla i Öresundsklassrummet en vit jul.

På Husum Skole kommer Yasin Bag att sakna sin klass under jullet, men han ser fram emot att vara med sin familj. Även hans kompis Besmir Osmani kommer att vara med sin familj och får desutom besök av tre kusiner (fætre).

”Vi skal ud at køre i min brors bil og gå på netcafe og spille. Jeg glæder mig meget, fordi de er sjove at være sammen med,” säger Besmir Osmani.

Julhælsning

I Lund får Emma Karlsson på Vikingaskolan besök av sin stora släkt och av jultomten (julemanden) som kommer med paket.

”Det blir fullt hus med 20-25 personer till jul, så man får bara klämma ihop sig,” säger Emma Karlsson, och skickar med en önskan till alla i Öresundsklassrummet:

”Jag hoppas ni får en jättegod jul och ett gott nytt år,” säger Emma Karlsson.

Ungas delaktighet i en hållbar framtid

Projektet Öresundsklassrummet syftar till att bygga et integreret samarbejde mellem Sverige og Danmark i Øresundsregionen om lærande for hållbar udvikling.

Öresundsklassrummet sikrer at undervisningen rör sig fritt rundt i Øresundsregionen, at der etableres kontakter mellem unge, undervisere, professionspraktikere og embedsfolk og at der skabes et reelt samarbejde.

Projektet skal fremme unges kompetencer til at begå sig i fremtidens hållbara samfund, øge den regionale selvforståelse og styrke den sproglige og kulturelle integration.

Projektet delfinansieras av Europeiska regionala utvecklingsfonden genom Interreg IVA Öresund-Kattegat-Skagerrak.

Viktiga datum

19 januari i Lund
Lärcirkel 2

25 januari i Lund
Arbetsgruppsmöte

2 februari i Köpenhamn
Gemensam lärcirkelcirkelträff

Vanløse vinder initiativpris for bæredygtigt arbejde

Af Peter Mulvany, Öresundsklassrummet

Vanløse Skoles Öresundsklasse har fået 2720-prisen for deres arbejde for bæredygtighed i Vanløse. Med prisen følger 2720 kroner som klassen vil bruge til en studierejse til Paris for at studere bæredygtighed. Sammen med æren fik klassen også rosende ord fra Arbejdernes Landsbank og Vanløse Posten:

”I er ikke bange (rædda) for at udfordre (utmana) hverken jer selv eller andre. Nu har I arbejdet længe og dedikeret med at inddrage omverdenen i jeres undervisning. Det er sundt at se ud og søge inspiration fra andre,” siger Landsbankens Lars Ottosen.

Jul med basket

Af Peter Mulvany, Öresundsklassrummet

De to Öresundselever Sofie Tilia Loiborg og Karla Marie Jokumsen Nielsen fra Guldborg Skole glæder sig mest til at spille basketball i julen. Pigerne har spillet basket sammen i seks år, og når skolen og Öresundsklassrummet holder juleferie, skal de to piger over

Sofie Loiborg (til venstre) og Karla Nielsen skal spille basket i Lund.

sundet for at spille fire dages turnering i Lund. Sofie Loiborg er i øjeblikket skadet og kan ikke spille med i kampene (matcherna), men hun glæder sig til fællesskabet tager med for at heppe på Karla og resten af holdet (laget). Selv om julen er hygge for de to piger sammen med deres familier i Danmark, trækker basketturneringen i Lund med hold fra hele Norden mere end far og mor.

”Jeg har meget at glæde mig til, men jeg glæder mig mest til at spille en masse kampe i Lund,” siger Karla Nielsen.

Hummel tavs om miljø

Af Ditte Blom, Nicoline Stokking, Valdemar Morgan Smidt Hansen og August Albert Bengtson Nyboe, Utterslev Skole

Hummel Characters Micro Suit og Hummel Characters Training Kit er et miljørigtig mærke for sportstøj (sportsklæder) lavet af brugte plasticflasker. Vi ser på hvordan man kan promovere denne type varer, hvordan deres brand er, og hvordan vi kan gøre dem mere synlige for deres kunder med fokus på unge. Vi har taget et kig på selve varen for, at se hvordan de havde vist, at den var miljøvenlig.

Det eneste der viste, at det var en genbrugsprodukt var et meget lille mærke på ærmet, der ikke er særlig synligt. Hverken måden butikken (affären) præsenterede tøjet, deres reklamer eller hjemmeside viser, at varen er af genbrugsmateriale (återvänt material).

Her blev vi skuffede (besvikna), da den eneste måde (sätt) man kunne finde ud af, at det var miljøvenligt, var ved at se på varen. Vi har derfor lavet en reklamefilm og skrevet et brev, hvor der står, hvordan de kan fremme disse produkter. I en tid hvor der bliver fokuseret så meget på, at vi skal redde klimaet og jorden, er der brug for at vi fremmer produkter som disse.

Her blev vi
skuffede

Unge fravælger miljø

Af Mads Otto Holm, Peter Albert Hjortø, Albert Lund Kuhlmann, Utterslev Skole

Unge mellem 10 og 20 år fravælger som regel de miljøvenlige varer frem for de billigste. Supermarkedernes indsats for et miljøvenligt samfund er beskedent. Vi vil prøve at lave to forskellige mælkekantoner. Den ene skal have et meget simpelt look, mens den anden skal være mere moderne og reklameret. Vi har en idé om, at de ældre mennesker vil vælge den mere enkle kation som viser en ”jeg er klimavenlig” attitude. Den farverige og reklamerede er til de yngre indkøbere. Der findes allerede en miljøvenlig producent, ”Levevis”, der har gjort et arbejde for at få de unge til at købe deres miljøvenlige produkter. De har lavet en slogansang som bliver sendt i en tv-reklame. Sangen er en god ørehænger, der får folk til at tænke på sund levevis når de handler.

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska regionala
utvecklingsfonden

Interreg IVA
ÖRESUND - KATTEGÅT - SKÅGERÄSK

LUND

KØBENHAVNS KOMMUNE

Malmö stad

REGIONAL CENTRE OF EXPERTISE
ON EDUCATION FOR
SUSTAINABLE DEVELOPMENT
ACKNOWLEDGED BY

UNITED NATIONS
UNIVERSITY

LUNDS
UNIVERSITET

MALMÖ HÖGSKOLA

Kontakt

Projektledare
Åsa Hellström
Miljöförvaltningen
Malmö stad
asa.hellstrom@malmo.se
+46 703 11 14 17

Projektsamordnare
Anja Liebermann
Børne- og
Ungdomsforvaltningen
Københavns Kommune
anjali@buf.kk.dk
+45 2630 4359

Öresundsklassrummet online
www.oresundsklassrummet.eu

www.youtube.com/user/
oresundsklassrummet

Från andra sidan sett

Nyhetsbrev nr 9

Februar 2012

København arbejder for klimaplan

Af Anette Vestergaard, profilskolekoordinator, Utterslev Skole

Ideer flyver ind over bordet i form af små post-it. På hver gul lap står ting vi skal huske, når vi optager film, kamera, manuskript, sjovt tøj, mikrofon, baggrund, gode ideer osv. Opgaven (Uppgiften): "Klimaplanen 2025" står skrevet på whiteboardet.

Eleverne på Husum og Utterslev Skoler er klimaambassadører. De arbejder på en opgave for Energi- & Vandværkstedet i Valby. København vil være en CO₂-neutral by i 2025, og eleverne skal komme med forslag til en ny klimaundersøgelse, der sætter fokus på, hvad vi sammen og hver især kan gøre for at leve op planen. Eleverne på Utterslev skole har valgt, at de besøgende på udstillingen skal optage et kort filmklip, hvor de med egne ord fortæller, hvad der kan gøres.

Reklamefilm og professorbriller

Ideerne er ved at tage form. – Vi vil lave en reklamefilm, siger Stephanie.

Optagelsen skal foregå udenfor. Foran hende og Kasse ligger et manuskript klar til brug. Bilal og Sofie planlægger et nyhedsindslag. De har brug for et par

Klimaambassadører fra Husum og Utterslev Skoler præsenterer første udkast til ny klimaundersøgelse på Energi- & Vandværkstedet.

briller til Bilal, hvis han skal ligne en professor.

Elevernes filmklip skal præsenteres på et præsentationsmøde. Der får de den endelige dom om Energi- & Vandværkstedet vil bruge deres idé. Ideen er at de mange små filmklip skal på Youtube, hvor antallet af hits bestemmer månedens bedste klip. De besøgende, der laver det mest populære klip, modtager en præmie. Rundt omkring i København skal der placeres smartkoder der linker til Youtube-filmene.

Ungas delaktighed i en hållbar fremtid

Projektet Öresundsklassrummet syftar till att bygga et integreret samarbejde mellem Sverige og Danmark i Öresundsregionen om lärande for hållbar udvikling.

Öresundsklassrummet sikrer at undervisningen rör sig fritt rundt i Öresundsregionen, at der etableres kontakter mellem unge, undervisere, professionspraktikere og embedsfolk og at der skabes et reelt samarbejde.

Projektet skal fremme unges kompetencer til at begå sig i fremtidens hållbara samfund, øge den regionale selvforståelse og styrke den sproglige og kulturelle integration.

Projektet delfinansieras av Europeiska regionala utvecklingsfonden genom Interreg IVA Öresund-Kattegat-Skagerrak.

Viktiga datum

- 5. marts Læringscirkel 2
- 6. marts Læringscirkel 3
- 15. marts Læringscirkel 1
- 10. april Læringscirkel 2
- 17. april Arbejdsgruppemøde
- 25. april Styregruppemøde

Hjälp Somalia

Av Miranda Krenzi, Kirsebergsskolan, foto: UNICEF/Shehzad Noorani

Alla människor förtjänar att leva och Sverige borde hjälpa Somalia istället för att slösa (spilde) pengar på saker som är onödiga (unødvendige). Nu i Somalia dör många barn bara för att dom har inte den vård (pleje) som de svältande (sultende) barnen behöver. Många människor i Somalia blir sjuka, därför att vattnet inte är rent. Istället för

att vi i Sverige inte hjälper så mycket så kan vi tänka att dom är också människor precis som alla andra.

Rädda barnen

Om vi i Sverige hjälper de svältande barnen i Somalia så kommer ni att rädda barnen från för tidig död. Ni kommer att ge barnen en bättre framtid.

Vanløse spørger Lübeck

Af Erik Insula, lærer, Vanløse Skole

Öresundsklassrummet fik tyske svar på deres spørgsmål (frågor), da klimabanden fra Vanløse var i Lübeck. Svarene kom fra klimaforsker Andreas Fey hos Klimaschutz, da klassen besøgte den tyske by 1. december.

Eleverne fik meget videnskabelige svar på deres

Vanløses Skoles Öresundsklasse med spørgsmål til den tyske klimaforsker.

spørgsmål: Hvad gør man for klimaet i Lübeck, Hvad gør I med jeres regnvand, når det regner i stride strømme, hvordan fortæller (berättar) man om klima og demokrati og kan man få de unge med i klimadiskussionerne?

Grønne svar

Nogle af de mere interessante svar, var fx, at rådhuset (stadshuset) har udstyret alle ansatte med flotte, nye tjenestecyklar. Mange gader gøres smallere og ensrettes; men cykler må færdes i begge retninger. Der arbejdes på at skabe en letbane. Der arbejdes på at få flere med den kollektive trafik – og så arbejders der meget med biogas, biobrændsel, vind- og solenergi.

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska regionala
utvecklingsfonden

Interreg IVA
ÖRESUND - KATTEGAT - SKAGERRAK

LUND

KØBENHAVNS KOMMUNE

Malmö stad

REGIONAL CENTRE OF EXPERTISE
ON EDUCATION FOR
SUSTAINABLE DEVELOPMENT
ACKNOWLEDGED BY

UNITED NATIONS
UNIVERSITY

LUNDS
UNIVERSITET

MALMÖ HÖGSKOLA

Kontakt

Projektledare
Åsa Hellström
Miljöförvaltningen
Malmö stad
asa.hellstrom@malmo.se
+46 703 11 14 17

Projektsamordnare
Anja Liebermann
Børne- og
Ungdomsforvaltningen
Københavns Kommune
anjali@buf.kk.dk
+45 2630 4359

Öresundsklassrummet online
www.oresundsklassrummet.eu

www.youtube.com/user/
oresundsklassrummet

Alla barn har rätt att leva!

Av Fredrik Jansson, Kirsebergsskolan

Varje dag dör ungefär 21 000 barn. 40 % dör under sin första månad i livet. Många barn dör av t.ex. polio, mässling, diarré och malaria. Den här tragedin kallas "den tysta (tavse) katastrofen" eftersom den sällan uppmärksammas annat än som statistik i rapporter. Undernäring och brist (mangel) på rent vatten är två bidragande faktorer till mer än 50 % av dödsfallen. Minst hälften av offren i krig är barn, vilket betyder att det idag dör betydligt fler barn än soldater.

Alla barn har rätt till rent vatten, bra hygien, näringsriktig mat och hälsovård (pleje) så att de får möjlighet att överleva. Då kan de växa upp och utveckla sina fysiska och psykiska färdigheter.

Viktig start på livet

De första åren i livet är avgörande för ett barns framtid. Den viktigaste fasen för hjärnans utveckling pågår i ett barns tre första år. Får man rent vatten, bra hygien, näringsriktig mat och hälsovård så har man större chans att överleva, växa upp och utveckla sina fysiska och psykiska färdigheter. En bra start i livet lägger grunden för barnets framgångar i skolan och för livslång hälsa. Många barn i världen saknar denna grundtrygghet – främst på grund av fattigdom och okunskap.

Den här tragedin
kallas den tysta
katastrofen

Barista för hållbar utveckling

Av Nelly Lundqvist, Josephine Larsson, Sara Andersson, Kirsebergsskolan

Barista är ett litet café som ligger precis vid Entrés ena ingång. Det är ett mysigt (hyggelig) café med massa kuddar (puder) och god mat och dryck. Men det är något som gör caféet lite extra speciellt: allt de serverar är miljövänligt och en del av pengarna går till skolmat till elever i Etiopien. En sak vi tycker är extra bra är att muggarna (krusene) är gjorda av majsstärkelse.

Tänker på miljön

Michelle har jobbat på Barista i ett halvår. Hon tror, att fler och fler tänker på miljön när de fikar (drikker kaffe) här. Själv tänker hon mycket på miljön och klimatet eftersom hon jobbar med det på caféet.

– Vi hjälper 500 barn som får mat varje dag nu. Vi har en skola i Etiopien bara, men vi vill utöka det så att det är fler företag som hakar på och hjälper till, säger Michelle.

Från andra sidan sett

Nyhetsbrev nr 10

Marts 2012

Unge skal stå sammen

Af 9.D., Vanløse Skole

Som unge mennesker, der skal arve denne verden, er det nu, vi skal stå sammen og kæmpe i et stort internationalt fællesskab (gemenskap). Det gælder om at bidrage med en grønnere og mere bæredygtig (hållbar) udvikling, så de kommende generationer kan leve trygt og godt i samspil med tidssvarende teknologier. Vi kan nemlig være med til at sikre livet i en grøn og moderne verden fyldt med masser af sunde og spændende udfoldelsesmuligheder. Vi har allerede en omfattende viden om, hvordan det kan gøres i praksis.

De to venskabsklasser fra Vikingaskolan og Vanløse i Rundetårn i København.

Unge skal tænke lokalt

Nu skal der handles, og ikke bare snakkes! Man kan starte med små, grønne og gode gerninger som at tage kortere bade, slukke for lyset, købe årstidens lokale, økologiske fødevarer, køre med offentlig transport og sortere affald. Det er nogle enkle, effektive og bæredygtige alternativer, som ikke

ødelægger hele vores hverdag (vardag), hvis vi alle står sammen om disse ting. Vores mål er bæredygtig udvikling, og mulighederne er til stede. Måske skal nutidens ungdom begynde at tænke på, hvordan vi behandler vores lokale miljø. Her kunne skolen spille en mere synlig rolle. Undervisningen i skolen handler for lidt om klima og miljø. På nogle skoler har man et kapitel i en bog om dette emne. På Vanløse Skole er en af de skoler, som har sat miljø og klima højt på dagsordenen.

Ungas delaktighed i en hållbar fremtid

Projektet Öresundsklassrummet syftar till att bygga et integreret samarbejde mellem Sverige og Danmark i Öresundsregionen om lärande for hållbar udvikling.

Öresundsklassrummet sikrer at undervisningen rör sig fritt rundt i Öresundsregionen, at der etableres kontakter mellem unge, undervisere, professionspraktikere og embedsfolk og at der skabes et reelt samarbejde.

Projektet skal fremme unges kompetencer til at begå sig i fremtidens hållbara samfund, øge den regionale selvforståelse og styrke den sproglige og kulturelle integration.

Projektet delfinansieras av Europeiska regionala utvecklingsfonden genom Interreg IVA Öresund-Kattegat-Skagerrak.

Viktiga datum

- 13. april: Inrapportering
- 17. april: Arbetsgruppsmöte
- 18. april: Lärcirkel 2
- 26. april: Lärcirkel 3
- 3. maj: Lärcirkel 1
- 22. maj: EduCamp4

Vänklassmöte det bästa minnet från EduCamp

Av: Marjam och Blen, Vikingaskolan

Vi gillade (kunne lide) då vi åkte (rejste) till Malmö där vi träffade tolv klasser till EduCamp. Varför vi gillade när vi åkte dit var för att vi fick vara (være) med i en konsert som var jättebra (god), och att vi trivdes jättemycket där.

En annan sak som var rolig (sjovt) var då vi hade quiz, och vi blev indelade i grupper från vår egen klass samt den danska klassen man

är med. Där fick man också chansen att lära känna andra från de andra klasserna vilket var jätte-trevligt (rart). Det var det bästa minnet, det är inte något man glömmer.

Många underbara saker (skønne ting) har hänt då vi har träffat våra danska klass. Men detta var nog det roligaste som hänt oss. Detta var något som vi alltid kommer att minnas.

Julprat med danskarna

Av Thana & Anas, Vikingaskolan

2011 hade vi ett julbord med danskarna. Vi fick prinskorvar (pølse), köttbullar (frikadeller), vörtbröd (krydderbrød), potatis, skumtomtar (skumnisser), julmust (maltdrik) och vi fick choklad också. Denna händelse (begivenhed) var speciell för att vi verkligen fick sitta ner och prata med danskarna och

Thang og Anas hilser på hinanden og eleverne i Öresundsklassrummet.

lära känna dem bättre. Vi jämförde danska med svenska ord och lärde oss varandras språk. Vi sjöng (sang) massa jullåtar (julesange) tillsammans med danskarna och det var väldigt trevligt. Jag har också lärt känna en dansk och fått veta att han är en thaiboxare. Eftersom jag också är thaiboxare respekterar vi varann. En lite tråkig grej som också hände var, att när Josef skulle genom ett fönster så gick fönstret av och landade på hans huvud så han fick riktigt ont. Sen hände det inget mer speciellt men vi hade väldigt trevligt!

Bæredygtighed til alle

Af 9.D., Vanløse Skole

Öresundsklassrummet kunne gøres endnu mere effektivt ved (genom) at få andre skoler med på idéen. Ved at gøre andre skoleelever rundt om i Danmark og Sverige mere bevidste (medvetna) omkring vores situation i forhold til klimaet, vil vi kunne skabe et mere bæredygtigt (hållbart) miljø for os selv og vores slægt. Bæredygtig udvikling burde findes på ethvert (varje) skoleskema. På Vanløse Skole forener vi i høj grad teorien, visionerne og den praktiske handling i det daglige.

Krokodille i Vanløse

I marts holder vi rejsegilde (taklagsfest) på en tilbygning. Vi kalder den "Krokodillen". Den ligner godt nok ikke så meget sådan et dyr; men den er oversået med solceller og sørger som sådan for sin egen energi.

Bæredygtig
udvikling burde
findes på ethvert
skoleskema

Bæredygtighed for alle

Vi vil varmt anbefale andre skoler, der søger bæredygtige løsninger at følge Vanløse Skoles eksempel og komme med ind i kampen mod den globale opvarmning. Den bæredygtige undervisning bør naturligvis omfatte alle skolens klasser fra nulte til niende; måske kan bæredygtighed blive et fag (ämne) i sig selv?

Sorter dit skrald

Af 9.D., Vanløse Skole

Vi har en kæmpe debat, om i hvilken grad vi skal sortere vores skrald (sopor). I denne forbindelse (samband) ville det være en rimelig stor fordel, hvis vi tog vores yngste skolegeneration med ind i billedet. For de små børn, har vel også en indflydelse (inflytande) på denne verden, hvordan den skal fungere, for de skal jo føre den videre.

Pligt at sortere skrald

Det vil være en god ide, at lære vores mindste medborgere at sortere affald. Hvis vi lærer disse ting i en tidlig alder, ville det måske være mere indlysende, at gøre det i hverdagen (vardagen). Det er en pligt at gå i skole, så det burde egentlig også være en pligt at sortere affald. Det har meget med vores vaner at gøre. Det gælder selvfølgelig også i hjemmet, det kan ikke lade sig gøre, hvis vi ikke sælger ideen til familierne først.

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska regionala
utvecklingsfonden

Interreg IVA
ÖRESUND - KATTEGAT - SKAGERRÅK

LUND

KØBENHAVNS KOMMUNE

Malmö stad

REGIONAL CENTRE OF EXPERTISE
ON EDUCATION FOR
SUSTAINABLE DEVELOPMENT
ACKNOWLEDGED BY

UNITED NATIONS
UNIVERSITY

LUNDS
UNIVERSITET

MALMÖ HÖGSKOLA

Kontakt

Projektledare
Åsa Hellström
Miljöförvaltningen
Malmö stad
asa.hellstrom@malmo.se
+46 703 11 14 17

Projektsamordnare
Anja Liebermann
Børne- og
Ungdomsforvaltningen
Københavns Kommune
anjali@buf.kk.dk
+45 2630 4359

Öresundsklassrummet online
www.oresundsklassrummet.eu

www.youtube.com/user/
oresundsklassrummet